

ший заступник міністра внутрішніх справ у своєму інтерв'ю зазначила, що персональні дані власників паспортів нового покоління не зберігатимуться ніде. «Сам апарат знищує відбиток пальця, на чіпі зберігаються цифрові параметри і порівнювати їх можна лише з вашим пальцем».

Із появою біометричних паспортів у світі значно була спрощена процедура перетину кордону. На пунктах пропуску працівникам Прикордонної служби не доводиться власноруч вводити дані особи. Тепер за допомогою оснащеного приладу дану інформацію зчитують із чіпа, що знаходиться в документі. Тут і пояснення, чому людський фактор при перетині кордону мінімальний. Тому перехід до використання біометричних паспортів безумовно надає ряд переваг як власникам цих документів так і державним установам.

Список використаних джерел: 1. Патик Л. Л. Історичні етапи розвитку та становлення системи паспортної реєстрації України // Економіка. Фінанси. Право. – 2009. – № 7. – С. 38-39; 2. Патик Л. Л. Історичні етапи розвитку та становлення системи паспортної реєстрації України // Економіка. Фінанси. Право. – 2009. – № 9. – С. 29-33; 3. Патик Л. Л. Проблеми кримінального дослідження підробленого паспорта громадянина України // Економіка. Фінанси. Право. – 2009. – № 10. – С. 34-36; 4. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 травня 2014 року №152 «Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення паспорта громадянина України для виїзду за кордон, його тимчасового затримання та вилучення».

Одержано 04.11.2015

УДК 343.9 (477)

Волошин Олексій Гнатович,

старший викладач кафедри криміналістичних експертиз
навчально-наукового інституту підготовки фахівців для експертно-криміналістичних підрозділів Національної академії внутрішніх справ

ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФІКСАЦІЇ КРИМІНАЛІСТИЧНО ЗНАЧУЩОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Застосування комп'ютерних технологій для обробки криміналістичної інформації не тільки спричинило корінні зміни в техніці її фіксації, але й привело до появи нових типів документів на нетрадиційних матеріальних носіях.

Правові основи їх застосування широко обговорюються в літературі протягом останніх трьох десятиліть. За цей час носії інформації, що з'явилися на початку розвитку комп'ютерних технологій, такі як перфострічки і перфокарти, поступилися місцем магнітним, магнітооптичним і оптичним носіям. Технології фіксації інформації засобами комп'ютерної техніки під впливом науково-технічного прогресу постійно вдосконалюються.

Як відомо, основною метою комбінованої (у двох і більше формах) фіксації криміналістично значимої інформації є найбільш повне й об'єктивне відображення ознак об'єктів, явищ, що фіксуються. Виходячи з особливостей матеріальних носіїв, цілей фіксації й для зручності демонстрації закріпленої інформації фактичні результати технічного документування в матеріалах кримінального провадження можуть бути представлені як самостійними джерелами доказів, так й у якості складових деяких документів.

Аспекти застосування й кінцева форма документів, підготовлених з використанням комп'ютерних технологій, різні. Отже, різним буде й порядок їх оформлення для надання статусу документа-доказу.

Серед джерел інформації, сконцентрованих у матеріалах кримінального провадження, як і раніше, домінують письмові документи або фотознімки, зафіксовані на папері. Електронні документи найчастіше є проміжною ланкою. Підготувавши документ в електронній формі, суб'єкт перед тим, як надати йому офіційний статус, оцінює його з погляду вірогідності й об'єктивності закріпленої інформації й тільки після цього наділяє відповідними реквізитами. Тверда копія електронного документа на паперовому носії засвідчується традиційним способом - підписом і печаткою.

Такий документ нічим не відрізняється від інших письмових документів. Аналогічним способом оформляються й електронні фотознімки, роздруковані на папері (тверді копії).

Як і звичайні фотознімки, зображення, отримані з використанням комп'ютерних технологій, є фотооптичними елементарними відображеннями дійсності, тобто інформаційна значимість тих і інших однакова. Різні лише методи й засоби їх обробки.

На нашу думку, фотознімки, які є носіями криміналістично значимої інформації, доцільно розділити на три групи: фотознімки - речові докази; фотознімки, що входять до висновку експерта; фотознімки, що виступають як додатки до протоколів слідчих (розшукових) дій.

У юридичній літературі зустрічаються думки про те, що фотознімки можуть включатись безпосередньо до тексту у протоколу, у ту його частину, де описується сфотографований об'єкт. Звичайно, такі протоколи мали б досить високий рівень інформативності.

На наш погляд, підготовка протоколів таким способом стане доцільною. Цьому буде сприяти широке впровадження в практичну діяльність комп'ютерних технологій, у тому числі цифрової фотографії. Складаючи протокол огляду місця події з використанням портативного комп'ютера й цифрової фотокамери, слідчий одним натисканням клавіші маніпулятора зможе зафіксувати й вставити необхідне електронне фотозображення в текст протоколу. У такому випадку, можна сказати, не буде часового розриву між фотозйомкою й монтажем документа.

Аналіз чинного законодавства показує, що всі норми КПК України, нормативних актів, а також відповідних відомчих наказів, що стосуються використання фотозйомки при проведенні слідчих (розшукових) дій, містять вказівки лише на можливість її застосування й на те, що фотознімки додаються як додатки до протоколів відповідних слідчих (розшукових) дій.

У якій формі вони повинні надаватися: у вигляді набору окремих фотознімків або фототаблиць із наклеєними фотознімками без пояснювальних написів; або у вигляді документа, що містить вихідні дані й відомості про особу, що склала?

Фототаблиці фігурують практично у всіх кримінальних провадженнях, у процесі розслідування яких здійснювалась фотозйомка. Як і протоколи слідчих (розшукових) дій, вони складаються особою, яка була запрошена для здійснення фотофіксації. Кути фотознімків опечатуються відбитками мастичної печатки, тим самим спеціаліст, що виготовив фототаблицю, засвідчує дійсність розміщених фотознімків і захищає їх від підробки. Крім того, наприкінці фототаблиці

наявні вихідні дані, що містять інформацію про особу, що її склала, і особистий підпис особи, також завірений відбитком печатки.

Написи у вступній частині фототаблиці й під фотознімками дозволяють визначити характер події, а також пояснюють сутність і співвідношення зображених об'єктів.

Отже, фототаблиця - це документ, що виготовляється особами, діяльність яких безпосередньо пов'язана з розслідуванням кримінального правопорушення.

Подібного роду приєднання фотознімків до матеріалів кримінального провадження не є достатньою гарантією того, що розміщено саме всі ті знімки, які виконувалися в ході слідчої (розшукової) дії, і на фотовідбитках збережена вся інформація, отримана в результаті фотозйомки, причому без яких-небудь перекручувань. На сьогоднішній день наявність таких гарантій важлива.

Сучасні комп'ютерні технології дозволяють реально наблизити процес виготовлення фотозображень до місця події, іншими словами, до «польових умов».

Одержано 01.11.2015

УДК 343.135 (477)

Єдин Руслан Вікторович,

старший викладач кафедри кримінального процесу
факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства
Харківського національного університету внутрішніх справ

Погосян Левон Ашотович,

курсант факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства
Харківського національного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У ФОРМІ ПРИВАТНОГО ОБВИНУВАННЯ У ДОСУДОВОМУ СЛІДСТВІ

Правова регламентація у Кримінальному процесуальному кодексі України (далі – КПК України) різновидів кримінального провадження свідчить про те, що законодавець намагається створити більш досконалий і розгалужений механізм захисту прав та свобод особи. Вважаємо, що здійснена диференціація проваджень, зокрема у розділі VI КПК України їх передбачено сім, сприятиме більш змістовному враху-